



ת"פ 55299/11/21 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בקריות

ת"פ 55299-11-21 מדינת ישראל נ' פלוני

בפני כב' השופט יוסי טורס , סגן הנשיאה

בעניין: מדינת ישראל
נגד המאשימה

פלוני הנאשם

גזר דין

כתב האישום וההליכים

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירת איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין); תקיפה סתם, לפי סעיף 379 לחוק העונשין (שלוש עבירות); והיזק לרכוש במזיד, לפי סעיף 452 לחוק העונשין. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, במספר מועדים, כפי שיפורט להלן, תקף הנאשם את אימו ואחותו, עמן התגורר אותה עת.

(-) ביום 4.1.21 דרש הנאשם מאמו סכום של 20,000 ₪ והיא השיבה שימתין מספר ימים אך הוא עמד על דרישתו ומשלא קיבל את מבוקשו השליך מספר כוסות וצלחות שנשברו. בהמשך היום עת נסעו הנאשם ואמו במונית שב ודרש ממנה כסף וכן אחז בחוזקה בידה ועיקם אותה.

(-) ביום 30.3.21 דחף הנאשם את אמו אל מחוץ לדלת הדירה, זאת לאחר שסירבה לתת לו כסף. כמו כן דחף את אחותו לתוך חדרה, סגר את הדלת ואיים שיהרוג אותה.

(-) כחודש עובר למועדים הנ"ל, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, דרש הנאשם כסף מאמו לצורך הסרת קעקועים, דחף אותה והיא נפלה ארצה.

2. להשלמת התמונה יצוין כי הודאת הנאשם באה אגב הסדר טיעון במסגרתו תוקן כתב האישום והוסכם כי הנאשם יופנה לתסקיר שירות המבחן. כן הוסכם כי "אם התסקיר יהיה חיובי" בתנאים שפירטה המאשימה, היא תטען לענישה של עד 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, בעוד שההגנה מצדה תטען באופן חופשי.

חוות הדעת הפסיכיאטרית

3. מטעמים של צנעת הפרט לא אפרט בהרחבה את הדברים (ע"א 6356/20 פלוני נ' מדינת ישראל (21.10.2021)), ובתמצית ייאמר כי הנאשם אושפז בעבר בתקופה משברית בחייו. בבדיקה הנוכחית לא נמצאה עדות להפרעה פסיכוטית והוא נמצא כשיר לעמוד לדין ואחראי למעשיו.

תסקיר שירות המבחן

4. אף כאן לא ראיתי להרחיב בשל צנעת הפרט. בתמצית ייאמר שהנאשם כבן 21.5, רווק המתגורר עם בני משפחתו, תיאר אירועים קשים בעברו, כיום אינו עובד ומתקשה לתפקד מאז הגשת האישום. ממסמכים רפואיים שהוצגו בפני שירות המבחן עלה שהנאשם סובל מהפרעת הסתגלות, חרדות, דיכאון, הפרעה אובססיבית קומפולסיבית ומטופל תרופתית. בפני קצינת המבחן קיבל הנאשם אחריות מלאה לעבירות, הביע צער וטען שההליך הפלילי גרם להתרעה. קצינת המבחן התרשמה שמדובר בצעיר המצוי בשלבי גיבוש זהותו, בעל יכולות וורבליות וקוגניטיביות תקינות המצליח להתבונן על מעשיו באופן ביקורתי ומביע אמפתיה כלפי המתלוננות. עם זאת, לאור כך שהנאשם לא הביע נזקקות טיפולית לא ניתנה המלצה טיפולית בעניינו.

טיעוני הצדדים לעונש והראיות

5. אדגיש כבר עתה שההגנה אינה טוענת לכך שהתסקיר ממלא אחר הדרישות שנקבעו בהסדר הטיעון. משכך, טענו הצדדים לעונש בצורה פתוחה.

6. אמו של הנאשם העידה לעונש מטעמו וסיפרה על חיי המשפחה והשלכת האירוע על חיי בנה. כן ציינה שהאירוע לא יחזור על עצמו וביקשה להקל בעונשו. אציין כי האם הרבתה לבכות במהלך הדברים וניכר היה שהיא חרדה מהאפשרות שיוטל על הנאשם עונש קשה.

7. ב"כ המאשימה טען שמדובר במספר אירועי אלימות חמורים, הדגיש את הערכים המוגנים שנפגעו וציין שיש צורך במקרה זה בענישה מחמירה ומרתיעה. ביחס למתחם הענישה נטען שהוא נע בין תשעה חודשי מאסר בפועל ועד 24 חודשי מאסר ובשל היעדר המלצה טיפולית עתרה המאשימה לעונש מאסר בן 12 חודשים, לצד ענישה נלווית.

8. ב"כ הנאשם ציינה שמדובר בעבירות ברף נמוך של חומרה וכי המתחם נע בין מאסר מותנה ועד מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. כן פרטה הסנגורית בהרחבה את נסיבות חייו המורכבות של הנאשם ואת מצבו הנפשי. הסנגורית הדגישה שקיים קשר קרוב ומשמעותי בין האם לבין הנאשם וכי מאז האירועים חל שינוי משמעותי בתגובותיו כלפיה והיא אינה חשה מאוימת. ההגנה הדגישה את חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות ואת העובדה שמאז לא נפתחו תיקים חדשים וביקשה לזקוף לזכותו את עברו הנקי; הודאתו בהזדמנות הראשונה; החרטה שהביע; וכן את השלכת האירועים על חייו האישיים ומצבו הנפשי. צוין כי ענישה בדמות מאסר, ולו בעבודות שירות, תקשה על הנאשם

וכי ניתן להסתפק בענישה צופה פני עתיד.

9. הנאשם בדברו האחרון הביע חרטה על מעשיו, תאר את מצבו הנפשי בתקופה זו וציין שלא ישוב על מעשיו. אציין שדבריו נאמרו תוך כדי בכי, כאשר אף אמו בכתה אותה עת.

דין והכרעה

קביעת מתחם הענישה

10. הצדדים לא טענו דבר בעניין מספר המתחמים שיש לקבוע ונדמה שרואים הם בכל העבירות כאירוע אחד, על אף הפרשי הזמן והעובדה שקיימות שתי מתלוננות. עמדה זו מקובלת עלי. מדובר במסכת עבריינית אחת בעלת קשר הדוק וברור בין העבירות ועל כן בכוונתי לקבוע מתחם עונש הולם אחד (ראה ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014)). עם זאת, לצורך קביעת גבולות המתחם אביא כמובן בחשבון את העובדה שמדובר בריבוי עבירות.

11. הערכים שנפגעו בשל מעשי הנאשם ברורים. מדובר בפגיעה בשלום גופן, כבודן וביטחונן של המתלוננות, לצד פגיעה בקניין ורכוש (בשל שבירת כלי האוכל). ביחס לנסיבות האירוע אציין שהגם שאפשר שמדובר באירועים ספונטאניים, הרי שמדובר בריבוי מקרים על פני תקופה לא קצרה. ביחס לסיבה בגינה התרחשו האירועים (דרישת הנאשם לכסף לצורך הסרת קעקועים), היא הוזכרה בכתב האישום ואף בפני שירות המבחן, שם הסביר הנאשם את מצבו הנפשי אותה עת שנבע בשל ריבוי הקעקועים על גופו והצורך שחש להסירם. עוד אציין, מבלי להקל ראש בחומרת האירועים, שלמתלוננות לא נגרמו חבלות והאלימות המתוארת היא במדרג נמוך יחסית של חומרה.

12. **מדיניות הענישה:** מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות בהן הורשע הנאשם מגוונת ובעלת מנעד רחב, הנע בין מאסרים מותנים ועד עונשי מאסר שאינם קצרים, והכל כמובן תלוי בנסיבות המקרה והנאשם. אביא להלן מספר דוגמאות: רע"פ 3210/19 פלוני נ' מדינת ישראל (12.5.2019), בו נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בשלוש עבירות איומים כלפי אמו, הפרת הוראה חוקית והפרת צו בית משפט ונידון ל-45 ימי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות; עפ"ג 59103-08-21 מדינת ישראל נ' מחאג'ינה (2.9.2021), בו התקבל ערעור המדינה והוחמר עונשו של נאשם שהורשע באיומים על אחותו ואביו, כשהוא אוחז בסכין, ונגזרו עליו 5 חודשי מאסר בפועל; עפ"ג 56845-03-16 פלוני נ' מדינת ישראל (30.5.2016), בו הורשע הנאשם בעבירות איומים, תקיפה סתם והיזק לרכוש שבוצעו כלפי אמו ובן זוגה, ונידון ל-7 חודשי מאסר בפועל וכן הופעל מאסר מותנה; ת"פ 55282-01-20 מדינת ישראל נ' אמין אבו נאג'י (2.4.2020), בו נידון נאשם לתשעה חודשי מאסר בפועל בשל כך שתקף את אחותו, סטר לפניה, זרק לעברה חפצים, איים על אמו והכה את אחיו במוט ברזל; ת"פ 2925-05-17 מדינת ישראל נ' עמאשה (19.7.2017), בו נידון נאשם שאיים על אביו ונגזרו עליו חודשיים מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות וענישה נלווית. במקרה זה ניתן משקל לעדות האב המתלונן שביקש להקל עם בנו וכן לנתונים אישיים ולצורך בטיפול.

13. לאור כל זאת אני בדעה כי מתחם הענישה ההולם את העבירות מושא ענייננו, המהוות אירוע אחד, נע בין מאסר מותנה ועד 12 חודשי מאסר בפועל.

קביעת עונשו של הנאשם

14. אקדים ואומר שיש להצר על כך שהנאשם לא מצא כוחות למנף אירוע זה לצורך השתלבות בהליך טיפולי אשר דומה שהיה מסייע לו בקשייו הרבים כפי שפורטו בתסקיר ובחוות הדעת הפסיכיאטרית. עם זאת, אינני סבור שיש לומר שלא קיימים בעניינו סיכויי שיקום וכי נדרשת בעניינו החמרה. סיכויי שיקום אלו, בשילוב יתר נתוני הנאשם, מצדיקים לדעתי הסתפקות בענישה שבתחתית המתחם. אנמק מסקנתי להלן.

15. הנאשם שלפני הוא צעיר שעברו נקי. מחוות הדעת ומהתסקיר בעניינו עולה שהוא חווה נסיבות חיים קשות והוא מצוי כיום במצב משברי. האירועים התרחשו על רקע קושי ממשי שחווה וזאת כמפורט בתסקיר. מאז חלפה תקופה משמעותית בה לא נפתחו תיקים נוספים והנאשם ממשיך להתגורר עם אמו. במהלך הדיונים התרשמתי ממצבו הלא פשוט ומהאופן בו הורתע מההליך הפלילי והאפשרות לענישה מחמירה. כן התרשמתי מהיחסים החמים שבינו לבין אמו אשר התייצבה לכל הדיונים והביעה דאגה בדבר אפשרות שייענש בחומרה. לאור כל זאת דעתי היא שיש לראות בעבירות שביצע הנאשם כאירוע שהוא בבחינת מעידה חד פעמית שאינה מאפיינת אותו ולכן אין צורך בענישה מחמירה על מנת להשיג את תכליות הענישה ובכלל זה הלימה והרתעה. ראו הדברים הבאים שיפים לעניינו:

"נדמה כי ניתן ללמוד מנסיבות ביצוע העבירה כי מדובר במעידה חד פעמית, שחומרתה מובנת למערער. במצב דברים זה, ספק אם יש הכרח בהרתעת המערער מביצוע עבירות חוזרות בדרך של מאסר בפועל (וזאת בהתחשב בהרתעתו הנובעת מעונש המאסר על תנאי התלוי ועומד כנגדו), ויש לבכר את שיקומו" (ע"פ 9094/12 **איתן טספאי נ' מדינת ישראל** (28.4.2013)).

16. כאן המקום לציין כי העונש לו עתרה המאשימה - 12 חודשי מאסר, אינו הולם כלל וכלל את נתוני המקרה ויש להצר על עתירה זו. אציין שעונש מאסר בכליאה הוא עונש חמור וקשה ובעל השפעות שליליות על האסיר, לא כל שכן למי שטועם טעם מר זה לראשונה ובגיל צעיר. נלוות לו השפעות הרסניות וסבל רב לנאשם ומשפחתו, הן מבחינה פיזית והן מבחינה חברתית וכלכלית (ראו בנושא **דו"ח הועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים**, 2015 (המכונה "דו"ח ועדת דורנר"); רע"פ 356/14 **קפרוב נ' מדינת ישראל** (3.10.2017); פסקה 33). משכך, עונש מאסר בכליאה אמור להיגזר על מי שהוא בעל דפוסי עבריינות מובהקים (ע"פ 4318-10-11 **מדינת ישראל נ' רפאלוב ואח'** (5.1.2012)), או שהעבירה שעבר אינה מאפשרת, בנסיבות העניין, ענישה שאינה כוללת כליאה. מקרה זה, כאמור, אינו מצדיק ענישה כה מחמירה.

17. שקלתי אם נכון להטיל על הנאשם עונש מאסר בעבודות שירות, או לחייבו בצו של"צ ובסופו של יום באתי לכלל מסקנה שיש להימנע אף מכך וניתן להסתפק בענישה מותנית מרתיעה. לדידי, עונש מוחשי כלשהו עלול לפגוע שלא לצורך בנאשם וראיתי חשיבות להימנע מכך. אכן, הנאשם לא החל בהליך טיפולי כלשהו ולא ניתנה המלצה טיפולית בעניינו. עם זאת, התרשמתי שההליך הפלילי היווה גורם הרתעה משמעותי עבורו וכי ענישה מוחשית עלולה לגרום לו קושי שאינו נדרש לצורך השגת תכליות הענישה. לא התעלמתי מהמלצת שירות המבחן בנושא, ואולם במקרה זה סברתי שהדבר אינו מחויב לצורך השגת תכליות הענישה וראיתי כאמור להימנע מענישה מוחשית.

18. סיכומי של דבר, לאחר שבחנתי את מכלול השיקולים, הן לקולה והן לחומרה, אני גוזר על הנאשם מאסר על תנאי למשך 4 חודשים והתנאי הוא שלא יעבור בתוך שנתיים כל עבירת אלימות פיזית כלפי אדם.

הודעה זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים.

ניתן היום, ט"ז טבת תשפ"ג, 09 ינואר 2023, במעמד הצדדים.